

Marine Stewardship Council

# Yhteenvedo muutoksista Jäljitettävyysstandardi – Versio 4.0

20. helmikuuta 2015



South African Hake processing / © Sea Harvest

## *MSC:n jäljitettävyysstandardin (Chain of Custody, CoC) uudistus parantaa erilaisten yritysten mahdollisuuksia osallistua CoC-ohjelmaan ja lisää ohjelman tehokkuutta ja yhdenmukaisuutta.*

Tässä asiakirjassa kuvataan pääpiirteissään keskeiset muutokset, joita MSC:n jäljitettävyysstandardiin (Chain of Custody, CoC) on tehty CoC-ohjelman vuonna 2014 toteutetun uudelleenarvioinnin perusteella. Uudistettu standardi ja kaikki siihen liittyvät ohjelma-asiakirjat julkaistaan 20. helmikuuta 2015.

### Toteutusaikataulu

Julkaisuajankohta: **20. helmikuuta 2015**

Voimaantulo: **1. syyskuuta 2015**

Syyskuun 1. päivästä 2015 alkaen kaikkien yritysten auditoinnissa noudatetaan jäljitettävyysstandardin uuden version vaatimuksia. Jos yrityksen seuraava auditointi on kuitenkin ennen syyskuuta 2015, selvitä omalta sertifiointilaitokseltasi, mitä jäljitettävyysstandardin versiota auditoinnissa käytetään.

**MSC:n verkkosivuilla** annetaan lisätietoa uudistetusta jäljitettävyysstandardista sekä tarkat ohjeet **siirtymisestä uuden standardin käyttöön**. Jos sinulla on kysyttävää, ota yhteyttä paikalliseen **MSC-yhteyshenkilöön**.

### CoC-ohjelman uudistus 2014

MSC aloitti tammikuussa 2014 jäljitettävyysstandardin ja sertifiointivaatimusten perusteellisen uudelleenarvioinnin sidosryhmien johdolla. MSC:n standardointimenettely on YK:n elintarvike- ja maatalousjärjestön (FAO) ympäristömerkkejä koskevien ohjeiden sekä ympäristömerkkien vaatimusten standardoinnista vastaavan ISEAL:n (International Social And Environment Accreditations and Labelling) ohjeistusten mukainen.

Kansainvälisten toimitusketjujen sidosryhmiä kehoitettiin antamaan palautetta jäljitettävyysstandardista ja sertifiointivaatimuksista niiden selkeyden, ymmärrettävyyden, tehokkuuden ja yhdenmukaisuuden parantamiseksi.

### Marine Stewardship Council

Marine Stewardship Council (MSC) on kansainvälinen voittoa tavoittelematon organisaatio, jonka tavoitteena on saada maailman kala- ja äyriäismarkkinat kestävälle pohjalle. Kalastusyritysten ja toimitusketjujen sertifiointiohjelmilla huomioidaan ja palkitaan kestävä kalastuksen käytäntöjä. Organisaatio tekee yhteistyötä kalatalousalan, kalastusyritysten, tutkijoiden, ympäristöjärjestöjen ja yleisön kanssa kestävästi pyydettyjen kala- ja äyriäistuotteiden käytön edistämiseksi. MSC:n visiona ovat elämää täynnä olevat valtameret sekä kala- ja äyriäistuotannon turvaaminen nykyiselle ja tuleville sukupolville.

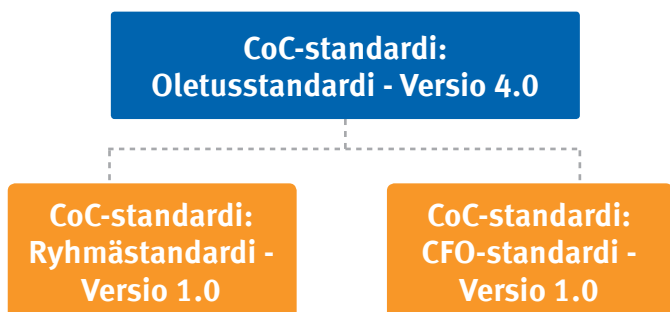
### MSC-ympäristömerkki

Kansainvälisesti tunnustettu MSC-ympäristömerkki annetaan sellaisille kala- ja äyriäistuotteille, joiden alkuperä tuotantoketjussa voidaan jäljittää aina hyvin hallintoituun ja kestävästi toimivaan kalastusyritykseen saakka.

MSC-ympäristömerkillä kalanvälittäjät, jalostajat, vähittäiskaupat ja ruokapalveluyritykset voivat osoittaa asiakkailleen, että ne hankkivat kala- ja äyriäistuotteita ainoastaan kansainvälisen mittapuun mukaan kestävästi toimivilta kalastusyrityksiltä. Nämä yritykset ovat avainasemassa kestävästi tuotettujen ja sertifioidujen merenelävien tarjonnan sekä hyvin hallintoitujen kalastusyritysten kala- ja äyriäistuotteiden kysynnän lisäämisessä.

# Yhteenveto kaikkia sertifioituja yrityksiä koskevista muutoksista

MSC:n uudistettu **jäljitettävyysstandardi** käsittää päästandardin (oletusstandardi) sekä omat versiot ryhmille (Group) ja organisaatioille, jotka myyvät lopputuotteen kuluttajille (Consumer Facing Organisation, CFO):



**Jäljitettävyysstandardiin tehdyt yleiset muutokset**  
Nykyistä jäljitettävyysstandardia on uudistettu siten, että kaikki yrityksille asetetut sertifiointivaatimukset on koottu yhteen asiakirjaan, jossa on lisäksi annettu uusia ohjeita. Ryhmäsertifiointia koskevat vaatimukset on nyt mukautettu oletusstandardiin (Default, single/multi-site), vaikka ne onkin julkaistu erillisenä versiona ryhmille tarkoitettussa standardissa.

Lisäksi jäljitettävyysstandardista on julkaistu uusi vaihtoehtoinen versio sellaisille yrityksille, jotka myyvät lopputuotteen kuluttajalle. Niitä ovat esim. esim. sopimusruokapalvelujen tuottajat, ravintolat/ravintolaketjut, kalakaupat ja vähittäiskauppojen kalatiskit.

## *Keskeiset muutokset jäljitettävyysstandardiin*

### **Täsmennetty vaatimus ostaa MSC-/ASC -sertifioituja tuotteita ainoastaan sertifioiduilta tavarantoimittajilta:**

Tätä vaatimusta ei ollut määritetty selkeästi edellisessä jäljitettävyysstandardissa (versio 3.0), ja sitä on nyt selvennetty.

**Sertifioidun tuotteen tilan tarkistaminen:** Yrityksillä on nyt oltava käytössään menetelmä, jolla ne voivat vahvistaa sertifioidun tuotteen tilan toimituksen aikana.

### **Sertifioitujen merenelävien visuaalinen tunnistaminen:**

Uusissa ohjeissa suositellaan, että sertifioidut kala- ja äyriäistuotteet ovat tunnistettavissa fyysisestä tuotteesta/pakkauksesta aina kun se on mahdollista. Ellei tunnistusmerkintöjä ole, yritysten olisi voitava tarkistaa jäljitettävyys asiakirjoista, joissa on annettu selkeät tunnistetiedot.

### **MSC-/ASC-tuotteiden tunnistaminen laskusta:**

Uudessa standardissa edellytetään, että tuotteet, jotka myydään sertifioituina on eriteltävä laskussa (elleivät kaikki tuotteet ole sertifioituja). **Huom.** Yritys voi tehdä tämän useilla eri tavoilla.

**Jäljitettävyys myyntipisteeseen:** Uudessa standardissa selvennetään, että minkä tahansa tuotteen, joka on ostettu ja vastaanotettu sertifioituna, on oltava jäljitettävissä myyntipisteeseen saakka. Tämä sääntö koskee myös sellaisia tuotteita, joita ei lopulta myydä kuluttajalle sertifioituina tai MSC-/ASC-merkittyinä.

**Realistiset kirjanpitoliedot:** Kaikkien sertifioituja tuotteita jalostavien yritysten kirjanpidon on oltava täsmällistä ja perusteltua kyseisten tuotteiden osalta. **Huom.** Muutokset kirjanpitoliedoissa ovat mahdollisia laadun ja kausivaihtelujen ym. takia.

**Sopimusjalostajien auditointi:** Käytettäessä muita kuin sertifioituja sopimusjalostajia sertifioijan on tehtävä tarkastuskäynti yritykseen vähintään kerran vuodessa alkutarkastuksen jälkeen (tätä ei ollut aiemmin määritetty).

### **Sisäänosto-/ulosmyyntikirjaukset suoraan**

**kuluttajille myytävistä tuotteista:** Kuluttajille myytävien tuotteiden (ulosmyynti) volyymeja ei tarvitse enää kirjata; sertifioija voi silti tarkastaa tuotteiden kirjanpitoliedot missä vaiheessa tahansa ennen lopullista myyntiä (esim. tuotteen jalostusvolyymin suurteittäessä).

**Henkilöstön kouluttaminen ja pätevyys:** Auditoidut painottavat nyt auditoinnissa enemmän yritysten vastuuhenkilöiden haastatteluja varmistaakseen heidän pätevyytensä jäljitettävyysstandardiin liittyvissä asioissa.

### **Sovellettavuus muihin sertifiointijärjestelmiin:**

Standardin sanamuotoa on muutettu siten, että sitä voidaan soveltaa mihin tahansa muuhun hyväksytyyn sertifiointijärjestelmään, jos sillä on virallinen sopimus MSC:n CoC-ohjelman jakamisesta, kuten vesiviljelyn sertifiointistandardilla (Aquaculture Stewardship Council, ASC).

### **”Arvioinnissa olevilta kalastusyrityksiltä” tuleviin tuotteisiin (under assessment products, UMAP)**

**sovellettavat uudet säännöt:** Vain tietyn kalastusyrityksen/kalanviljelylaitoksen jäseniksi nimetyt, kalastusta harjoittavat toimijat, laitokset tai yritykset voivat ostaa kyseisiltä arvioinnissa olevilta yrityksiltä/laitoksilta tulevia tuotteita ja varastoida niitä myöhemmin myytäväksi sertifioituina. Arvioinnissa olevilta yrityksiltä tulevia tuotteita voidaan myydä edelleen toimitusketjussa vasta kalastusyrityksen/ kalanviljelylaitoksen sertifiointin jälkeen.

**Alihankkijoina toimivat varastointiyritykset eivät enää tarvitse sopimuksia:** Alihankkijoina toimivat varastointiyritykset eivät enää tarvitse kirjallisia sopimuksia, jos ne täyttävät muut edellytykset.

## Yhteenveto kaikkia sertifioituja yrityksiä koskevista muutoksista

### Jäljitettävyyssstandardin auditointeihin tehdyt muutokset

#### Valvonta-auditointien tiheyden uudistaminen:

Riskinarviointi (ja korruptioindeksi; Corruption Perception Index, CPI-pisteet) valvonta-auditointien tiheyden määrittelemiseksi on poistettu sertifiointivaatimuksista. Kaikissa yrityksissä tehdään nyt vuotuiset valvonta-auditoinnit, lukuun ottamatta tiettyjä yrityksiä, jotka ovat oikeutettuja 18 kuukauden auditointisykleihin täyttäessään jonkin seuraavista edellytyksistä:

- I. yritys käsittelee sertifioituja mereneläviä ainoastaan suljetuissa pakkauksissa;
- II. kaikki yrityksen käsittelemät kalat ja äyriäiset ovat sertifioituja, tai
- III. yritykset eivät fyysisesti käsittele tuotteita.

Matalan riskiryhmän yrityksille valvonta-auditoinnit voidaan suorittaa myös etänä. Lisätietoja saa sertifiointilaitokselta.

#### Ennalta ilmoittamattomia tarkastuskäyntejä tehdään vain pienelle määrälle yrityksiä:

Kunkin sertifiointilaitoksen on tehtävä ennalta ilmoittamattomia tarkastuskäyntejä vähintään 1 prosentissa niiden asiakasyrityksistä. Tarkastettavat yritykset voidaan valita satunnaisesti tai riskinäkökohtien perusteella. Ennalta ilmoittamattomilla tarkastuskäynneillä voidaan korvata ennalta sovittu valvonta-auditointi, joten niistä ei aiheudu lisäkustannuksia.

### Vain standardin ryhmäsertifiointeja (Group CoC) koskevat muutokset

**Matalan riskin ryhmät:** Tuotteita suoraan kuluttajille myyville yrityksille (Consumer-Facing Organisation, CFO) kehitetyn uuden jäljitettävyyssstandardin myötä matalan riskin ryhmiä (Reduced Risk Group, RRG) koskevat vaatimukset on poistettu. Niiden matalan riskin yritysten osalta, jotka eivät täytä uuden CFO-standardin sertifiointivaatimuksia (ts. tukkukauppaketjut tai jakelijat), ryhmille tarkoitettua jäljitettävyyssstandardia on muutettu siten, että se vastaa paremmin RRG-vaatimuksia sisäisten auditointien ja muiden keskeisten kohtien suhteen.

#### Dokumentointimenettelyjen joustavuuden lisääminen:

Aiemmin normaalin riskin ryhmien (ei-RRG) oli dokumentoitava jäljitettävyyssstandardiin liittyvät menettelynsä osoittaakseen täyttävänsä kyseisen standardin vaatimukset. Uusien vaatimusten mukaan ryhmien on osoitettava, että menettelyjä toteutetaan ryhmän kaikissa toimipaikoissa. **Huom.** Tämä ei välttämättä edellytä kirjallista dokumentointia.

#### Uusien toimipaikkojen vaatimustenmukaisuuden tarkastaminen:

Uudistetun standardin mukaan yritysten edellytetään nimenomaisesti tarkastavan, että uudet toimipaikat täyttävät jäljitettävyyssstandardin ryhmiä koskevat sertifiointivaatimukset ennen niiden lisäämistä ryhmäsertifikaattiin. **Huom.** Tämä voidaan tehdä usealla tavalla (esim. auditoinnin, koulutuksen tai kyselylomakkeen avulla).

#### Sisäisessä auditoinnissa havaittu vaatimusten noudattamatta jättäminen:

Sisäisissä auditoinneissa havaittujen vaatimustenvastaisuuksien luokitusta ja korjaamisaikataulua on yksinkertaistettu.

**Sisäiset auditoinnit:** Tätä kohtaa on mukautettu hieman poistamalla matalan riskin ryhmät (RRG). Uudistetun standardin mukaan kaikissa toimipaikoissa on tehtävä sisäiset auditoinnit ennen sertifiointia, lukuun ottamatta toimipaikkoja, jotka

- I. käsittelevät vain suljetuissa pakkauksissa (esim. kiinni olevat laatikot, korit tai paketit) olevia tuotteita;
- II. eivät fyysisesti käsittele tuotteita, tai
- III. joissa käsitellään ainoastaan sertifioituja kaloja ja äyriäisiä.

Kaikki sertifioidut toimipaikat on auditoitava vuosittain, lukuun ottamatta niitä, jotka käsittelevät ainoastaan sertifioituja kaloja ja äyriäisiä.

#### Sisäänoston/ulosmyynnin täsmäytys

**(kokonaistilinpäätös):** Ryhmän on tehtävä täsmäytys kaikkien toimipaikkojen osalta vähintään kerran vuodessa, mutta se voidaan nyt tehdä toimipaikan tai ryhmän (keskustoimipaikan) tasolla.

### Vain toimitusketjun loppupään yrityksiä koskevat tiedot (lopputuotteen kuluttajalle myyvät yritykset)

Sidosryhmiltä saadun palautteen perusteella MSC on kehittänyt jäljitettävyyssstandardista uuden version erityisesti niitä yrityksiä varten, jotka myyvät lopputuotteen kuluttajalle (Consumer Facing Organisations, CFO). Niihin kuuluvat mm. vähittäiskauppojen kalatiskit, sopimusruokapalvelujen tarjoajat ja ravintolat.

CFO-standardia kokeiltiin kuudessa aiemmin sertifiointimattomassa yrityksessä. Tähänastisen palautteen perusteella uusi standardi on huomattavasti aiempia CoC-sertifiointivaatimuksia käyttäjäystävällisempi ja tarkoituksenmukaisempi.

Kaikenkokoisia yrityksiä, jotka myyvät tuotteita kuluttajille, kehoitetaan selvittämään omalta sertifiointilaitokseltaan tai paikalliselta MSC-yhteyshenkilöltä, täyttävätkö ne CFO-standardin sertifiointivaatimukset ja voivatko ne hyötyä sertifioinnista.

---

Lisätietoja MSC:n jäljitettävyyssstandardista:  
[www.msc.org/chainofcustody](http://www.msc.org/chainofcustody)

Tiedustelut: [standards@msc.org](mailto:standards@msc.org)

© Marine Stewardship Council, 2015